Του **Βασίλη Λιόση**

Είναι γνωστό πως σε κάθε εκλογική αναμέτρηση σχεδόν όλοι βγαίνουν κερδισμένοι. Η στρεψοδικία είναι άλλωστε, χαρακτηριστικό των αστικών και μικροαστικών κομμάτων. Τα ψέματα είναι αντανάκλαση της ιδεολογίας τους και καθόλου δεν πρέπει να μας εκπλήσσει η ευκολία με την οποία τα εκστομίζουν. Όταν, όμως, μιλάμε για ένα κομμουνιστικό κόμμα είναι λογικό να διαστρεβλώνεται η πραγματικότητα; Για ένα κομμουνιστικό κόμμα δεν είναι ζητούμενο η αλήθεια; Γιατί αν δεν είναι έτσι, τότε αυτό αρχίζει και μοιάζει επικίνδυνα σε εκείνους που υποτίθεται πως αντιμάχεται.

Αφορμή για τα παραπάνω σχόλια αποτέλεσαν οι εκτιμήσεις της ΚΕ του ΚΚΕ με βάση τα τελευταία εκλογικά αποτελέσματα. Για να μην ακουστούμε αφοριστικοί θα πρέπει:

α) να δώσουμε τα κριτήρια αποτίμησης των εκλογικών αποτελεσμάτων και να εξηγήσουμε γιατί επιλέγουμε αυτά κι όχι κάποια άλλα,

β) να δούμε αν αυτά τηρήθηκαν από την ΚΕ του ΚΚΕ,

γ) να εξετάσουμε μερικές πτυχές των εκλογικών αποτελεσμάτων και

δ) να ερμηνεύσουμε γιατί το ΚΚΕ αδυνατεί να πείσει.

Α. ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ

Σε γενικές γραμμές όταν συγκρίνουμε εκλογές πρέπει να είναι ομοειδείς. Δεν αναφερόμαστε βεβαίως στο πώς θα έπρεπε να σκέφτεται ο κόσμος. Το ιδανικό θα ήταν να υπήρχε διαυγές πολιτικό και ιδεολογικό κριτήριο στις εκλογές των 5μελών και 15μελών στα σχολεία, στις φοιτητικές εκλογές, στις αρχαιρεσίες των εργατικών σωματείων και των πολιτιστικών λεσχών, στις βουλευτικές, στις ευρωεκλογές, τις περιφερειακές και δημοτικές εκλογές.

Αυτό, όμως, δε συμβαίνει και δεν μπορεί να συμβεί για μια πλειάδα λόγων. Γιατί ο ρόλος των ΜΜΕ είναι συγκεκριμένος, γιατί η αστική ιδεολογία είναι βαθιά ριζωμένη στην πλειονότητα του κόσμου, γιατί υπάρχουν εκδουλεύσεις και εκβιασμοί, γιατί υπάρχουν υποκειμενικές αδυναμίες από τα επαναστατικά κόμματα (αν αυτά βεβαίως υπάρχουν). Επομένως είναι άλλο τι θα θέλαμε κι άλλο τι ισχύει. Ο λαός όταν ψηφίζει κουβαλά αντιφάσεις στη συνείδησή του. Δεν ψηφίζει, το θέλουμε ή όχι, με τα κριτήρια που θα έπρεπε και με ενιαία λογική σε κάθε εκλογική αναμέτρηση. **Παράδειγμα:** ο συνδυασμός που στήριξε το ΚΚΕ στις δημοτικές εκλογές της Πάτρας έφερε ένα εντυπωσιακό αποτέλεσμα στον πρώτο γύρο και τελικά κέρδισε το Δήμο. Αυτό προφανώς δε σημαίνει ότι στις επικείμενες βουλευτικές εκλογές το ΚΚΕ θα είναι πλειοψηφούσα δύναμη.

Οι εκλογές εν μέσω οξυμένης καπιταλιστικής κρίσης δεν είναι συνηθισμένες και τα πολιτικά κριτήρια πολώνονται. Ωστόσο, από όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις που έχουν γίνει κατά τη διάρκεια της μεταπολίτευσης, αλλά και ειδικά από το 2009 μέχρι σήμερα δεν επιβεβαιώνεται σε καμία περίπτωση ο ενιαίος χαρακτήρας των εκλογών. Η ψήφος είναι σχετικά χαλαρή στις δημοτικές, λιγότερο χαλαρή σε ευρωεκλογές και περιφερειακές και γίνεται πιο «άκαμπτη» στις βουλευτικές. Αυτή τη διαπίστωση, ανεξάρτητα από υποκειμενικές βουλήσεις, την υπογραμμίζουν τα νούμερα. Και τους αριθμούς δεν μπορεί να τους αμφισβητήσει κανείς. Εν τέλει αν θέλουμε να είμαστε σοβαροί δεν μπορούμε να συγκρίνουμε μη ομοειδείς εκλογικές αναμετρήσεις π.χ. ευρωεκλογές με βουλευτικές, περιφερειακές με βουλευτικές κ.λπ. Διαφορετικά κινδυνεύουμε να κατηγορηθούμε για άκρατο καιροσκοπισμό.

Β. ΜΕ ΠΟΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΤΙΜΗΣΕ Η ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΕ ΤΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ;

Η ΚΕ του ΚΚΕ έκρινε πως υπήρχε μια τάση επανασυσπείρωσης για το κόμμα με βάση τα αποτελέσματα και των τριών τελευταίων εκλογικών αναμετρήσεων[1]. Για να καταλήξει σε αυτό το συμπέρασμα σύγκρινε τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών με τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του 2010, αφού υποστήριξε πως «Το αποτέλεσμα συγκρίνεται με αυτό του Ιούνη του 2012, με δεδομένο ότι στις ευρωεκλογές τέθηκαν διλήμματα που αφορούν περισσότερο τις βουλευτικές εκλογές»[2]. Ας δούμε, λοιπόν, αν είναι βάσιμη μια τέτοια εκτίμηση.

[1] Δεν υπάρχει εκλογική αναμέτρηση από το 2009 (έναρξη της κρίσης) μέχρι και σήμερα που να μην έχουν τεθεί τα διλήμματα με τον πιο έντονο τρόπο: ευρώ ή δραχμή, παραμονή ή έξοδος από την ΕΕ, σταθερότητα ή αστάθεια, σωτηρία ή χρεοκοπία κ.ά. Δεν κατανοούμε γιατί ειδικά τώρα μπήκαν με ακόμη πιο οξυμένο τρόπο, τέτοιον που να μας επιτρέπει τη

σύγκριση σε μη ομοειδείς εκλογικές αναμετρήσεις. Η σύγκριση ευρωεκλογών με βουλευτικές είναι ένα τέχνασμα που δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να δικαιολογεί ένα αρνητικό αποτέλεσμα, μέσω της υπερδιόγκωσης των αντικειμενικών δυσκολιών και αυθαίρετων εκτιμήσεων, προκειμένου να μην είναι διακριτές οι όποιες ευθύνες για το αρνητικό αποτέλεσμα.

[2] Αυτό τον τρόπο σύγκρισης η ηγεσία του ΚΚΕ δεν το χρησιμοποίησε για πρώτη φορά. Για παράδειγμα στις περιφερειακές εκλογές του 2010 εκτιμήθηκε πως «Σε σύγκριση με τις εθνικές εκλογές του 2009, σημειώνεται αύξηση των ψήφων κατά 75.000. Το ποσοστό προσεγγίζει το 11%, δηλαδή αυξάνεται κατά 3,3%»[3]. Η ηγεσία του ΚΚΕ, όμως, ήταν απολύτως ασυνεπής αφού, ενώ αποφάσισε τις περιφερειακές εκλογές να τις συγκρίνει με τις προηγούμενες εθνικές, όταν πραγματοποιήθηκαν οι βουλευτικές εκλογές του 2012 δεν έκανε ως όφειλε τη σύγκριση με τις περιφερειακές του 2010. Αντιθέτως έκανε μια βολική σύγκριση με τις προηγούμενες βουλευτικές, εκτιμώντας ότι το κόμμα παρουσίασε μια μικρή άνοδο[4]. Στην περίπτωση που έκανε τη σύγκριση ανάμεσα στις περιφερειακές και στις βουλευτικές, θα κατέληγε σε δυσάρεστα συμπεράσματα, αφού στις περιφερειακές έλαβε περίπου το 11%, ενώ στις επόμενες βουλευτικές έλαβε το 8,48%. Αν, λοιπόν, οι εκλογές, έχουν τον ίδιο χαρακτήρα ανεξάρτητα από το αν αυτές ονομάζονται βουλευτικές, ευρωεκλογές ή περιφερειακές, κάθε φορά πρέπει να συγκρίνουμε με τις αμέσως προηγούμενες, με βάση τη λογική της ΚΕ. Αν αυτό δεν το πράξουμε θα πρέπει να εξηγήσουμε γιατί ενώ αποφασίζουμε τις περιφερειακές να τις συγκρίνουμε με τις βουλευτικές δε γίνεται και το αντίστροφο. Μέχρι τώρα δεν έχουμε δει καμία τέτοια εξήγηση.

Με βάση όλα τα παραπάνω θέτουμε δυο ερωτήματα:

α) Γιατί αφού όλες οι εκλογές είναι πάνω κάτω το ίδιο και επομένως η σύγκριση γίνεται με τις αμέσως προηγούμενες τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών του 2014 δε συγκρίθηκαν με τις περιφερειακές του 2014 που έγιναν μία εβδομάδα πριν;

β) Στις επόμενες βουλευτικές εκλογές η ηγεσία θα συγκρίνει το αποτέλεσμα με το πρόσφατο αποτέλεσμα των ευρωεκλογών; Αν δεν πράξει κάτι τέτοιο θα είναι απολύτως έκθετη...

[3] Ας υποθέσουμε, όμως, ότι η ηγεσία του ΚΚΕ έχει δίκιο και ας μη δώσουμε σημασία στην επιλεκτική σύγκριση που έκανε όπως την περιγράψαμε λίγο πιο πάνω. Υπάρχει ένα επιπλέον σοβαρό πρόβλημα. Δεν είναι μόνο ότι η ΚΕ σύγκρινε τις ευρωεκλογές με τις προηγούμενες βουλευτικές, αλλά επέλεξε να κάνει τη σύγκριση με το δεύτερο γύρο των βουλευτικών όπου το ποσοστό ήταν απελπιστικά χαμηλό, οπότε αυτό έδινε και δικαίωμα να κάνει διαπιστώσεις

για επανασυσπείρωση. Γιατί άραγε δεν έγινε η σύγκριση με τις βουλευτικές του Μαΐου που ήταν χρονικά πολύ κοντά με αυτές του Ιουνίου και με δεδομένο ότι οι δεύτερες έγιναν υπό το κράτος πολύ μεγάλης πίεσης και σε ειδικές συνθήκες και ως εκ τούτου δεν αποτύπωναν με ακρίβεια τη θέληση του εκλογικού σώματος; Μα για έναν απλό λόγο. Γιατί το ποσοστό των εκλογών του Μαΐου ήταν διπλάσιο από το αντίστοιχο του Ιουνίου κι επομένως η σύγκριση δεν ήταν βολική.

Γ. ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η πρόσφατη εκτίμηση της ηγεσία του ΚΚΕ είναι έωλη, παρά το γεγονός ότι οι εκτιμήσεις που κάνει για άλλα κόμματα έχουν βάση και είναι αντικειμενικές. Είναι έωλη για όσους λόγους έχουμε παραθέσει και για ορισμένους ακόμη.

[1] Κάνοντας τη σύγκριση με τις προηγούμενες ευρωεκλογές τα αποτελέσματα δεν είναι ευχάριστα. Στις ευρωεκλογές του 2009 το ΚΚΕ είχε λάβει το 8,35% των ψήφων και 428.283 ψήφους, ενώ στις τωρινές έλαβε το 6,1% και 347.817 ψήφους. Δηλαδή το ΚΚΕ απώλεσε από την εκλογική του δύναμη 2,25% και 80.466 ψήφους. Να σημειωθεί επιπλέον ότι το ποσοστό του 6,1% είναι το χαμηλότερο που έχει λάβει το ΚΚΕ ποτέ σε ευρωεκλογές[5].

[2] Αν κάνουμε σύγκριση για τις περιφερειακές και πάρουμε ως παράδειγμα την κρίσιμη περιφέρεια Αττικής και πάλι καμία εκτίμηση για επανασυσπείρωση δεν επαληθεύεται. Το 2010 το ψηφοδέλτιο του ΚΚΕ είχε λάβει το 14,44% και 206.473 ψήφους, ενώ το 2014 έλαβε 10,66% και 173.325 ψήφους. Δηλαδή υπέστη μια ποσοστιαία μείωση της τάξης του 3,78% και έχασε 33.148 ψήφους. Επομένως στην περιφέρεια που έχει μεγάλο ποσοστό εργατικής τάξης και την έχει διαλύσει η ανεργία και η ανέχεια, το ΚΚΕ όχι μόνο δεν μπόρεσε να καρπωθεί τίποτα, αλλά έφερε χειρότερο εκλογικό αποτέλεσμα.

[3] Κάνοντας μια συνολική αποτίμηση μεταξύ των δυο εκλογικών αναμετρήσεων του 2009 και του 2014 (ευρωεκλογές) διαπιστώνουμε τα εξής: το μνημονικό τόξο των ΝΔ-ΠΑΣΟΚ-ΛΑΟΣ έχασε περίπου 3.300.00 ψήφους, ενώ στις εκλογές του 2014 προσήλθαν 700.000 νέοι ψηφοφόροι. Με άλλα λόγια το «τόξο» αυτό έχασε 4.000.000 ψήφους! Το νούμερο αν και απίστευτο είναι αληθινό. Το ΚΚΕ μέσα σε αυτή την εκλογική κατάρρευση και μέσα στις συνθήκες της οξύτερης καπιταλιστικής κρίσης δεν μπόρεσε να κερδίσει τίποτα. Αντιθέτως δείχνει μια τάση να συμπιέζεται εκλογικά προς τα κάτω. Ακόμη, όμως, κι αν συγκρίνουμε με τις βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου του 2012, το μνημονιακό τόξο ΝΔ-ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ έχασε 1.144.342 ψήφους, λιγότερες από ότι σε σχέση με τις ευρωεκλογές του 2009, αλλά καθόλου ευκαταφρόνητες στον αριθμό[6].

[4] Τα προβλήματα, όμως, δε σταματάνε εδώ. Θα σταθούμε στην εκτίμηση για τη Χρυσή Αυγή (ΧΑ). Σύμφωνα με την ΚΕ «Η ναζιστική ΧΑ διατηρεί υψηλά ποσοστά. Το τελευταίο διάστημα, δίπλα στους άλλους παράγοντες που ενίσχυσαν τη ΧΑ και τους οποίους επανειλημμένα έχει αναδείξει το ΚΚΕ, πρέπει να προστεθεί η στάση των άλλων πολιτικών δυνάμεων απέναντι στους ψηφοφόρους της ΧΑ, που τους αντιμετώπισαν ως εκλογική πελατεία. Είναι άλλο πράγμα η απομόνωση της ΧΑ, με στόχο να χάσει λαϊκές ψήφους, και άλλο η καιροσκοπική και επικίνδυνη τακτική των άλλων κομμάτων που καλλιεργούν λογική ανοχής και απενοχοποίησης με σκοπό την αλίευση ψήφων. Το ΚΚΕ δεσμεύεται να αναλάβει περισσότερες πρωτοβουλίες στο κίνημα, στους χώρους δουλειάς, στις λαϊκές γειτονιές, στη νεολαία, έτσι ώστε να αποκαλυφθεί η στήριξη της ΧΑ από μηχανισμούς του συστήματος, από τμήματα του κεφαλαίου, από την πολιτική της ΕΕ»[7]. Το θέμα δεν είναι αν κάποιος συμφωνεί ή όχι με αυτή τη διαπίστωση. Το πρόβλημα εντοπίζεται στο ότι

α) δεν υπάρχει καμία εξήγηση για την άνοδο της ΧΑ,

β) δε φαίνεται να ανησυχεί κανείς από την επιρροή της στις νέες ηλικίες, αφού στη ζώνη 18-24 έχει 18%[8],

γ) δεν εντοπίζεται το γεγονός ότι έχει άξια λόγου διείσδυση σε εργατικά στρώματα και λαϊκές περιοχές[9],

δ) δε διαπιστώνεται ότι η άνοδός της έγινε σε ένα γενικότερο κλίμα ανόδου που σημειώθηκε στην Ευρώπη,

ε) δε λαμβάνεται υπόψη η πιθανότητα το κεφάλαιο να έχει ως άμεση πολιτική λύση την πιο αυταρχική με επιλογή ακροδεξιών μορφωμάτων και

στ) δε γίνεται καμία έκκληση σε άλλες δυνάμεις για την από κοινού αντιμετώπιση του νεοναζιστικού εξαμβλώματος.

[5] Όσον αφορά στο ΣΥΡΙΖΑ οι διαπιστώσεις της ηγεσία του ΚΚΕ είναι ορθές. Κανείς δεν πρέπει να έχει αυταπάτες για το ΣΥΡΙΖΑ, αφού είναι ενταγμένος στα επόμενα σενάρια για την εξεύρεση λύσης στα όποια αστικά αδιέξοδα. Το χρέος που μόνο «κατά 5% είναι επαχθές», το «ανήκουμε στη Δύση», το «η κρίση είναι δική μας», η εμμονή για παραμονή σε ΕΕ, τα χαριεντίσματα με το ΣΕΒ κ.λπ. δεν αφήνουν καμία αμφιβολία για το ποιος είναι ο ΣΥΡΙΖΑ. Όλα αυτά, όμως, δε σημαίνουν ότι δεν υπάρχουν προβλήματα στην εκτίμηση της ΚΕ: α) απουσιάζει κάποια πειστική ερμηνεία γιατί τη λαϊκή δυσαρέσκεια την καρπώθηκε ο

ΣΥΡΙΖΑ, β) πώς έγινε και πρώτη φορά στη μεταπολίτευση ο συσχετισμός ανάμεσα σε ΚΚΕ και ρεφορμισμό άλλαξε δραματικά και γ) δεν επισημαίνεται το γεγονός ότι το ΣΥΡΙΖΑ τον προτίμησαν ευρύτερα εργατικά στρώματα σε σχέση με το ΚΚΕ[10].

Δ. ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΚΚΕ ΔΥΣΚΟΛΕΥΕΤΑΙ ΝΑ ΠΕΙΣΕΙ;

Ίσως το ερώτημα αν η ηγεσία του ΚΚΕ κάνει συνειδητή στρέβλωση ή έχει αδυναμία ερμηνείας της κοινωνικής πραγματικότητας είναι εξίσου ενδιαφέρον με αυτό της επικεφαλίδας. Δεν είναι όμως απλό και ούτε και σημαίνει ότι ο ένας παράγοντας αποκλείει τον άλλο. Θα προτιμούσαμε να αφήσουμε την απάντηση στον αναγνώστη και να επικεντρωθούμε στα αίτια της εκλογικής στασιμότητας ή και πτώσης του ΚΚΕ.

Θα θέλαμε, πρώτα απ' όλα να διευκρινίσουμε πως οι εκλογές δεν είναι το άπαν της ταξικής πάλης, αλλά μια στιγμή που αποτυπώνει το επίπεδο συνείδησης και τους ταξικούς συσχετισμούς που υπάρχουν στην κοινωνία. Και είναι μια σημαντική στιγμή. Στις απαρχές της κρίσης η ηγεσία του ΚΚΕ δεν μπόρεσε ή δεν ήθελε να αντιληφθεί τις ανάγκες των καιρών. Αντί να προβάλλει την ανάγκη αντιμονοπωλιακών, αντιιμπεριαλιστικών και δημοκρατικών στόχων, χρησιμοποίησε αριστερίστικη γλώσσα και μαξιμαλιστικά αιτήματα, ταυτίζοντας τακτική και στρατηγική. Αντί να προσεγγίσει κριτικά το αυθόρμητο πήρε αποστάσεις και ήρθε σε σύγκρουση με αυτό. Αντί να προτείνει τη συγκρότηση ενός κοινωνικοπολιτικού μετώπου, δε συντονίστηκε και δε συμμάχησε ποτέ, με κανένα και για κανένα λόγο. Επέλεξε παλιές αποτυχημένες πολιτικές γκρουπούσκουλων με αποθέωση του εργατισμού και επαναστατικούς βερμπαλισμούς. Κι όταν αυτή η πολιτική το έφτασε στο 4,5%, έκανε καιροσκοπικές διορθώσεις: πήγε σε κοινές πορείες με άλλες δυνάμεις, χρησιμοποίησε μέχρι και την ορολογία του αντιιμπεριαλιστικού την οποία αφαίρεσε στο 19ο συνέδριο[11] και ο στόχος της Λαϊκής εξουσίας μετατράπηκε σε ΚΚΕ παντού.

Κατά δεύτερον, δεν μπορεί η επίκληση των αντικειμενικών δυσκολιών να κουκουλώνει τα προβλήματα υποκειμενικού χαρακτήρα. Δεν υπήρξε και ούτε και πρόκειται να υπάρξει στιγμή της ταξικής πάλης δίχως δυσκολίες[12]. Αλλά αν σήμερα κάνουμε κουβέντα για σοβαρές δυσκολίες, τι θα πρέπει να πουν οι κομμουνιστές και οι αγωνιστές του εμφυλιακού και μετεμφυλιακού κράτους, της επταετίας και των πρώτων ετών της διάλυσης των σοσιαλιστικών κρατών; Άλλωστε ας μην ξεχνάμε πως τις αντικειμενικές συνθήκες μπορεί το υποκείμενο να τις διαμορφώσει ως ένα βαθμό. Στο κάτω-κάτω αν ένα κομμουνιστικό κόμμα δεν μπορεί να κερδίσει τις μάζες εν μέσω μιας καπιταλιστικής κρίσης που σοβεί στην Ελλάδα εδώ και έξι χρόνια, πότε θα το κάνει; Σε συνθήκες καπιταλιστικής ανάπτυξης;
Η ιστορική ευθύνη που φέρει αυτή η ηγεσία είναι τεράστια και δυστυχώς δε θεωρούμε ότι

είναι δυνατό να την αντιληφθεί και να αλλάξει ρότα.

[1]. Η μόνη, ίσως, περίπτωση που μπορεί να δικαιώσει αυτή την εκτίμηση είναι οι δημοτικές αλλά και πάλι απαιτείται ενδελεχής μελέτη για την εξαγωγή στέρεων συμπερασμάτων.

[2]. http://www.rizospastis.gr/wwwengine/story.do?id=7973654

[3]. «Ανακοίνωση της ΚΕ του ΚΚΕ, Τα αποτελέσματα του πρώτου γύρου των εκλογών για τα όργανα της τοπικής διοίκησης», ΚΟΜΕΠ, τ.6, σελ. 187, 2010.

[4]. «Ανακοίνωση της ΚΕ του ΚΚΕ, Για τα αποτελέσματα των εκλογών της 6ης Μάη 2012», ΚΟΜΕΠ, τ. 3, σελ. 173, 2012.

[5]. Πρώτες εκτιμήσεις του ΔΣ του Συλλόγου Γιάννης Κορδάτος στο: http://www.kordatos.org

[6]. Βλέπε χαρακτηριστικά Σαλαμούρας Κώστας, «Στα χρόνια του μνημονίου ΝΔ και ΠΑΣΟΚ έχασαν 3.554.669 (!) ψήφους», Κυριακάτικη Δημοκρατία, 1 Ιουνίου 2014.

[7]. http://www.rizospastis.gr/wwwengine/story.do?id=7973654

[8]. Μαυρής Γιάννης, «Η ακτινογραφία της ψήφου των ευρωεκλογών» στο: http://www.mavris.gr/4110/aktinografia-tis-psifou/

[9]. Ό.π.

[10]. Με βάση τις εκλογές του Ιουνίου του 2012 και τη σχετική ανάλυση διαπιστώνεται πως ενώ στους χαμηλόμισθους τεχνίτες το ΚΚΕ απέσπασε το 4,2%, ο ΣΥΡΙΖΑ πήρε το 32,6%. Στους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα το ΚΚΕ έλαβε το 6,1% και ο ΣΥΡΙΖΑ αντίστοιχα το 32,55%. Στους ανέργους το ΚΚΕ το 4,3% και ο ΣΥΡΙΖΑ το 32,7% και τέλος στους δημόσιους υπαλλήλους το ΚΚΕ κέρδισε το 4,4%, ενώ ο ΣΥΡΙΖΑ το 32%. Δηλαδή ενώ η εκλογική αναλογία μεταξύ ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ ήταν περίπου 1 προς 6, στις κατηγορίες που παραθέσαμε η αναλογία σε κάποιες περιπτώσεις είναι 1 προς 8. Βλέπε αναλυτικότερα Βούλγαρης Γιάννης, Ηλίας Νικολακόπουλος, 2012 ο διπλός εκλογικός σεισμός, σελ. 168, εκδ. Θεμέλιο, 2014. Εικάζουμε ότι στις πρόσφατες εκλογές δεν μπορεί αυτή η αναλογία να έχει τροποποιηθεί δραματικά.

[11]. Όπως δήλωσε ο γενικός γραμματέας της ΚΕ του ΚΚΕ: «αν και σημαντικό μέρος ψηφοφόρων του ΣΥΡΙΖΑ επένδυσαν σε αυτήν την επιλογή έναν αριστερό προσανατολισμό, ωστόσο η πρωτιά του ΣΥΡΙΖΑ δεν εκφράζει ισχυροποίηση της αριστερής ριζοσπαστικής

αντιμονοπωλιακής-αντιιμπεριαλιστικής πολιτικής, αφού ο ΣΥΡΙΖΑ έχει εγκαταλείψει έστω και συνθηματολογικά την εναντίωση με τα μονοπώλια, την ΕΕ και το ΝΑΤΟ», http://www.efsyn.gr/?p=201097.

[12]. Η εκτίμηση της ηγεσίας του ΚΚΕ ομοιάζει με αντίστοιχες αριστερίστικων ομάδων. Για παράδειγμα το ΠΓ της ΚΕ του ΕΕΚ-τροτσκιστές εκτιμά πως «Σε δύσκολες συνθήκες πόλωσης, το ΕΕΚ έδωσε τολμηρά το παρόν και σ' αυτήν την μάχη, χωρίς υλικά μέσα, αποκομμένο από τα ΜΜΕ, με μόνη δύναμη την κομμουνιστική αυταπάρνηση και το πολιτικό πάθος των μελών και υποστηρικτών του. Χωρίς αυταπάτες και μόλις στο όριο των 4,5 χιλιάδων ψήφων και του 0,08%, σπείραμε για το μέλλον». Το ΜΛ-ΚΚΕ με τη σειρά του εκτιμά « […] μέσα στους εξαιρετικά δύσκολους και άνισους όρους που επιβάλλει για τις πραγματικές αριστερές φωνές η κυβέρνηση και το αστικό πολιτικό σύστημα, πέτυχε να έχει ένα καλό, θετικό εκλογικό αποτέλεσμα, συγκεντρώνοντας πάνω από 10.700 ψήφους. Χαιρετίζουμε όλους τους αγωνιστές, αριστερούς και δημοκράτες που μας στήριξαν στη μάχη που δώσαμε. Το θετικό αυτό αποτέλεσμα μας ενθαρρύνει να συνεχίσουμε και να δυναμώσουμε σταθερά και αποφασιστικά τον αγώνα μας».

kordatos.org